

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Viite: VN/18993/2022-OKM-1

Rakennusarkkitehtikoulutuksen koulutusvastuu

Varsinais-Suomen talousalue on Suomen voimakkaimmin kasvavia seutuja. Rooli Suomen viennin ja teollisuuden moottorina on merkittävä. Tämä ruokkii edelleen muuta elinkeinoelämää ja toimintaa, mm. rakentamista. Kehitys on näkynyt mm. työvoimapulana alan erityisosajista. Alueella on erityisen suuri pula arkkitehteistä ja rakennusarkkitehteistä. Rakennussuunnittelua harjoittavien yritysten on ollut vaikeaa rekrytoida alan ammattilaisia, koska paikallista koulutusta ei ole tarjolla ja muuttokynnys alueelle on ollut liian suuri.

Arkkitehtejä koulutetaan tällä hetkellä Helsingissä, Tampereella ja Oulussa. Rakennusarkkitehtejä edellä mainittujen lisäksi myös Kuopiossa. Lounais-Suomessa on näin ollen osaajatyhjiö rakennussuunnittelijoista, mikä vaikuttaa alueen talonrakentamisen ja korjaushankkeiden etenemiseen.

Turun ammattikorkeakoulu on ainoa rakennusalan korkeakoulutasoista opetusta järjestävä taho Varsinais-Suomen alueella. Tarjonnassa on lähes kaikki amk-tasoiset rakennusalan koulutukset:

- insinööri amk -tutkinto (suuntautumisina infrarakentaminen, korjausrakentaminen, rakennesuunnittelu, tuotantojohtaminen ja lvi-suunnittelu)
- rakennusmestari amk -tutkinto (talonrakennuksen työnjohto)
- ylempi amk -tutkinto (painotus rakennuttaminen ja korjausrakentaminen)

Tutkinnon ohella rakentamisen koulutusvastuu pystyy myös antamaan rakennusalan kelpoisuus- ja pätevyysvaatimusten mukaiset opinnot eri tehtäviin rakennusallalla (rakenne- ja lvi-suunnittelu sekä rakentamisen työnjohto).

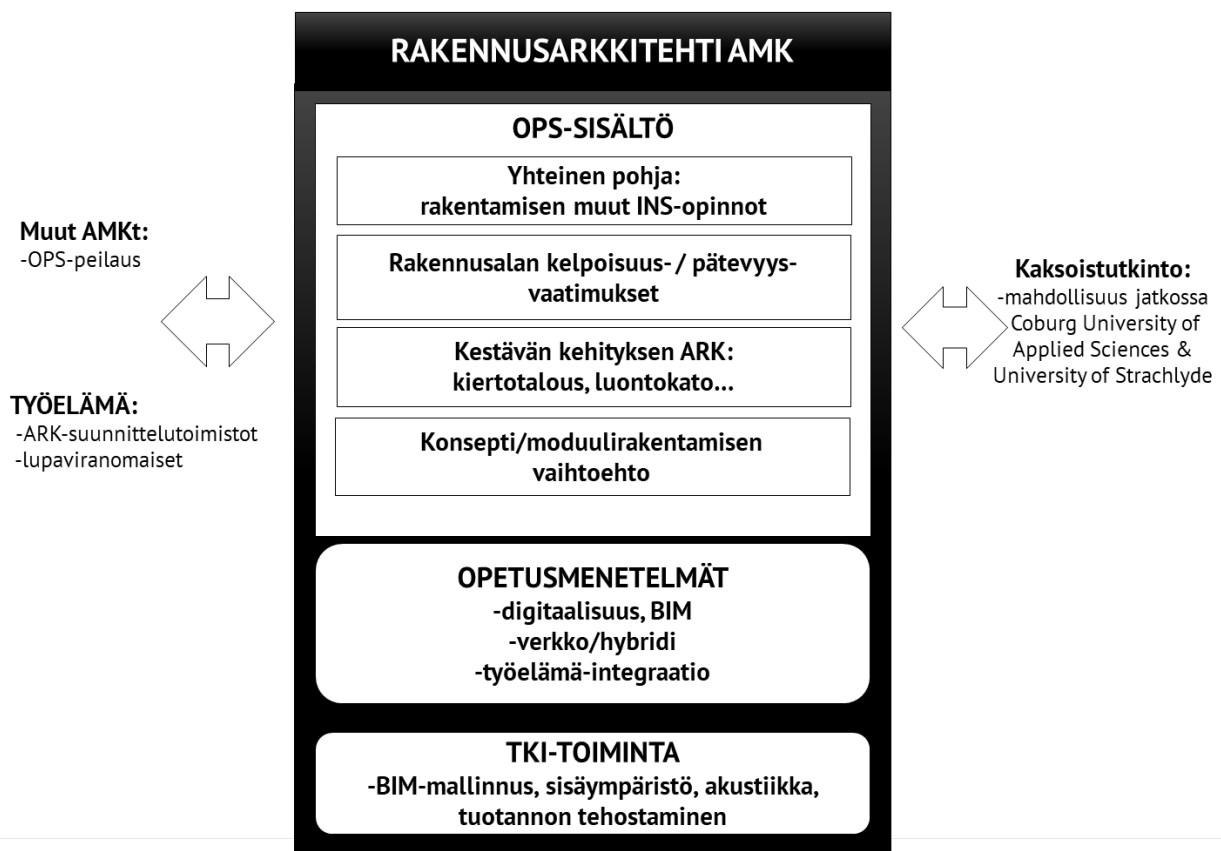
Rakennusarkkitehtikoulutuksen puuttuminen on selkeä haaste Varsinais-Suomelle. Ympäristöministeriön vuonna 2015 julkaisemien uusien ohjeiden (YM4/601/2015) myötä rakennussuunnittelua ei saa jatkossa harjoittaa muut kuin arkkitehti tai rakennusarkkitehti. Tämä on näkynyt haasteena mm. paikallisten rakennusviranomaisien työssä, koska kelpoisuuden täyttäviä ammattilaisia ei ole tarjolla. Jatkossa tilanne tulee heikentymään entisestään myös eläköitymisten myötä. Rakentamisessa erityinen vastuu tulee hankkeen pääsuunnittelijalle, joka on pääsääntöisesti arkkitehtisuunnittelusta vastaava henkilö. Tämän lisäksi alalla on lukusia normeja ja säädöksiä, jotka korostavat soveliaan tutkinnon ja koulutuksen merkitystä. Nämä kohdistuvat useimmiten hankkeen pääsuunnittelijalle, esim. kosteudenhallintaselvityksen laadinta tai vielä lopullista määrittystä hakeva rakentamisen hiilijalanjäljen laskenta.

Rakennusarkkitehtikoulutuksen saaminen Turkuun on edellä mainituin syin vahvasti perusteltua. Kun rakennusarkkitehtejä alettiin kouluttaa uudelleen 2014, Turun amk ei valitettavasti hakenut koulutusta. Tilanteeseen on haettu korjausta vuosien aikana uusintahakemusten muodossa edellä mainittujen syiden ja ajoittain työelämästä voimakkaasti kumpuavan vetoomuksen johdosta.

Turun amk:lla onkin valmiudet käynnistää rakennusarkkitehtikoulutus nopealla aikataululla. Koulutus on integroitavissa olemassa oleviin rakennuspuolen koulutuksiin, esim. opetuksen sisällöissä löytyy synergiaa yhteisten opintojen osalta. Turun amk:lla on myös vuosien kokemus yhteistyöstä muiden rakennusalan ammattikorkeakoulujen kanssa eri opintojen tavoitteiden ja sisältöjen määrittelyssä, yhteistyön tuloksena on julkaistu esim. yhteiset opetussuunnitelmat eri koulutuksiin. Tässä työssä on ollut mukana myös Rakennusteollisuus ry oman koulutuskeskuksensa, RATEKO:n, kautta. Tarkempi opetussuunnitelma rakennusarkkitehtikoulutuksesta on valmiina ja aloituspaikkamäärä on sovitettavissa muiden rakennusalan koulutusten aloituspaikkoihin.

Osa opetuksesta toteutetaan englanninkielisenä (mm. BIM, Building Information Model) kansainvälisten yhteistyökorkeakoulujemme kanssa. Olemme neuvotelleet yhteistyöstä etenkin University of Strathclyden kanssa (Department of Architecture) ja Coburg University of Applied Sciences and Arts kanssa (Department of Arts). Ajatuksena on tuottaa kaksoistutkinto. Opetuksessa tulee olemaan merkittävä rooli digipedagogiikalla ja hybriditoteutuksella. Koulutus toteutetaan vahvan rakennussuunnitteluosaamisen turvin (liitteenä osajapoolimme).

Opintojen sisältö rakentuu vahvasti kelpoisuusvaatimusten ja kestävän kehityksen vaatimuksiin. Koulutuksessa pyritään tutkintoon, jonka suorittava hallitsee käytännön rakennussuunnittelun edellä mainituin reunaehdoin taiteellista puolta unohtamatta. Oheisessa kuviossa on esitetty rakennusarkkitehtikoulutuksen kokonaisuus vaatimuksineen ja sidosryhmineen. Rakennusarkkitehti OPS:ssa integroidaan koulutuksen sisältöön vaikuttavat keskeiset tekijät ja nykyaikaiset opetusmenetelmät. OPS mahdollistaa yritysten aktiivisemman yhteistyöhön opiskelijoiden kanssa. Tutkimus- ja kehittämistoimintaan osallistuminen kehittää opiskelijan näkemystä alan kehittämisestä ja kansainvälisistä suuntauksista. Turun amk tuottaa laadukasta ja pätevää opetusta. Turun amk:ssa insinööriopinnoissa määrääjassa valmistuneiden läpäisyluvut ovat korkeimmat nimenomaan rakentamisen koulutuksissa.

Alueen teollisuus ja elinkeinoelämä tukevat voimakkaasti rakennusarkkitehtikoulutuksen käynnistämistä. Muun muassa Varsinais-Suomen liitto, Talonrakennusteollisuus Lounais-Suomi ry, Kauppakamari ry, Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi ry ja Varsinais-Suomen rakennustarkastajat ry näkevät koulutuksen järjestämisen erityisen tärkeänä elinkeinoelämän, työllisyyden ja laaja-alaisen osaamisen kannalta (liitteenä puoltokirjeet). Tämän näkemyksen jakavat myös alan yritykset ja organisaatiot, mm. eri tilaajatahot, suunnitteluuala, urakointi ja materiaalteollisuus. Paikalliset arkkitehtitoimistot toivovat saavansa paikallista koulutettua sitoutumiskykyistä työvoimaa. Niin ikään julkiset tahon toimijat, esim. kaupungit näkevät kou-

lituksen erityisen merkittävänä tekijänä saada rakennusarkkitehtejä kaavoitukseen ja lupatehtäviin. Rakennusarkkitehtejä kaivataan erityisesti hankkeiden valmistelu- ja hankesuunnittelutehtäviin. Näihin tehtäviin eivät yleensä hakeudu yliopistoista valmistuneet arkkitehdit.

Rakennusarkkitehtien koulutustarve on saanut puollon myös eri sidosryhmissä, mm. Rakennusalan neuvottelukunnassa sekä Varsinais-Suomen Rakennus- ja kiinteistöklusterissa. Työelämän ja yhteiskunnan etujärjestöjen edustajien puoltolauseunnon ovat antaneet mm.:

- Talonrakennusteollisuus Lounais-Suomi ry & Rakennusteollisuus ry, satoja jäsenyrityksiä
- Varsinais-Suomen liitto
- Turun Kauppakamari ry, satoja yritys- ja organisaatiojäseniä
- Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi ry, yli 2600 kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiötä Varsinais-Suomen alueella
- Turun alueen rakennustarkastajat ry, 30 Varsinais-Suomen kunnan rakennusvalvontojen edustus

Rakennusarkkitehtikoulutus tukee vahvasti myös merialan koulutusta ja osaamisen kehittämistä. Koulutus on yhdistettävissä meriteollisuuden sisustussuunnitteluun ja näin koulutus vahvistaisi myös alueen veturina toimivaa meriklusteria. Laivanrakennus tarvitsee erityisesti tila- ja konseptisuunnitteluun erikoistuneita suunnitteluosaajia. Vastaavaa synergiaa löytyy muotoilukoulutukseen, erityisesti palvelumuotoilun osalta.

Rakennusarkkitehtikoulutus edistää niin ikään rakentamisen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa (TKI). Turun amk:n Rakennetun ympäristön tutkimusryhmän hankkeet nivoutuvat vahvasti arkkitehtuuriin osaamiseen, mm. BIM-mallinnus sekä sisäympäristön ja akustiikan hankkeet. Vastaavasti meripuolella käytössä oleva esivalmistukseen pohjautuva moduulirakentaminen saa lisäpotkua rakennusarkkitehtikoulutuksen ja kehitystyön myötä, mm. edistäen rakentamisen laatua ja tuotannon tehokkuutta. Molemmilla aloilla digitalisaation nopea kehitys pakottaa myös hakemaan uusia innovaatiota, jotka näkyvät esim. tietomallintamisen, lisätyn todellisuuden ja IoT:n hyödyntämisessä.

Esitämme, että Turun ammattikorkeakoulu hakee tutkinnonanto-oikeutta Rakennusarkkitehtien koulutusvastuuseen.

Vesa Taatila
Rehtori-toimitusjohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Liitteet Rakennusarkkitehtikoulutuksen osaajapoolin opettajat/vastuualue
Puoltolauseunnot (6 kpl)

Turun ammattikorkeakoulun Rakennusarkkitehtikoulutuksen osaajapoolin opettajat/vastuualue

Harry Edelman, Arkkitehti Safa, Tekniikan tohtori, Yliopettaja, Edelman Group Oy
-Kestävä kehitys, kaupunkisuunnittelu ja kaupunkien tietomallintaminen

Tapio Keiramo, Arkkitehti Safa, Lehtori, Arkkitehtitoimisto Tauno Keiramo Oy
-Rakennustekniikka, rakennusten tietomallintaminen, asuntopuunnittelu
Rakentamistalous ja kustannuslaskenta

Oscu Uurasmaa, Arkkitehti Safa, Tuntiopettaja, Arkkitehtihuone Oscu Uurasmaa Oy
-Yhdyskuntasuunnittelu, kaavoitus, aluerakentaminen

Vesa Arosuo, Arkkitehti Safa, Tuntiopettaja, Arosuo Arkkitehdit Oy
-Rakennussuunnittelu

Maarit Järvinen, Diplomi-insinööri, Lehtori
-Korjausrakentaminen, sisäilma, RTA-asiantuntija

Valtteri Hongisto, Tekniikan tohtori, Tutkimusvastaava
-Rakennus- ja ympäristöakustiikka

Ulla Seppälä-Kaven, Taiteen maisteri, Lehtori
-Arkkitehtuurin ja taiteen historia

Sirpa Erkkilä-Häkkinen, Tekniikan tohtori, Lehtori
-Rakennustekniikka ja rakentamisen työturvallisuus

Esa Leinonen, Tekniikan lisensiaatti, Koulutus- ja tutkimuspäällikkö
-Rakentamistalous, rakennuttaminen, laatu, projektinjohtaminen

Mika Luimula, Tekniikan tohtori, yliopettaja
-Virtuaalitodellisuus AR/ VR, pelimaailma, ohjelmointi

Tarmo Karhu, Muotoilun maisteri, koulutusvastaava
-Käyttäjälähtöinen suunnittelu ja palvelumuotoilu

Markku Seppälä, Lehtori
-Muotoilu, tietomallintaminen, suunnitelmien visualisointi 3D mallinnusohjelmat

-Muut amk-sidosryhmät ja verkostot asiantuntijoinen

-KV-yhteistyön kautta tulevat asiantuntijat

Turun Ammattikorkeakoulu Oy

9.9.2022

KOULUTUSVASTUIDEN LAAJENTAMINEN TURUN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi on 1907 perustettu kiinteistönomistajien edunvalvoja ja kiinteistöalan asiantuntijaorganisaatio. Jäsenkuntamme muodostuu pääasiallisesti asunto-osakeyhtiöistä (91 %), mutta jäsenistöömme kuuluu myös vuokratiloyhtiöitä, kiinteistöosakeyhtiöitä ja huoltoyhtiöitä. Jäsenenämme on yli 2.700 kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiötä Varsinais-Suomen alueella, joista noin 50 % Turussa.

Tyypillisen suomalaisen kotitalouden varallisuus koostuu pääosin asuntovarallisuudesta. Asuinkiinteistöjen arvon ja palvelukyvyn ylläpito on tärkeää kansanvarallisuuden näkökulmasta. Suomen asuinrakennusten tekninen korjaustarve on tulevana vuosikymmeninä keskimäärin 7,8 miljardia euroa vuodessa, arvioi Pellervon taloustutkimus PTT:n ja Tampereen yliopiston tutkimus. Tästä noin 95 prosenttia on taloudellisesti perusteltua. Tällä hetkellä korjausinvestointien kokonaismäärä vastaa melko hyvin vuotuista korjaustarvetta, mutta tarve kasvaa tulevaisuudessa, koska rakennuskanta ikääntyy.

Vuoden 2020 lopussa Suomessa oli yli 1,3 miljoonaa asuinrakennusta, joiden yhteinen arvo on noin 480 miljardia euroa. Asuinrakennusten kerrosalasta omakoti- ja paritalot muodostavat yli puolet, kerrostalot reilun kolmasosan ja rivitalot noin 10 prosenttia. Aikavälillä 2022–2050 asuinrakennusten teknisen korjaustarpeen arvioidaan olevan vuosittain keskimäärin 4,07 miljoonaa neliötä. Tämä tarkoittaa noin 7,8 miljardin euron investointeja.

Asuminen tuottaa eri arvioiden mukaan 30-40 % suomalaisten kasvihuonepäästöistä. Asumisen painoarvo ilmaston muutoksen torjunnassa ja vihreässä siirtymässä ei ole vähäinen asia. REPowerEU ja Sanna Marinin hallituksen ohjelma tähtäävät merkittäviin edistysaskeliin talouden päästöjen vähentämisessä, jonka onnistuminen edellyttää oikeansuuntaisia sekä laajoja päätöksiä ja ratkaisuja rakentamisessa ja asumisessa. Korjausrakentamisessa hyvän suunnittelun ja ennakkoinnin merkitys korostuu entisestään.

Varsinais-Suomen talousalue on Suomen voimakkaimmin kasvavia seutuja. Seudun rakennuskanta on peruskorjausten kynnyksellä. Isoin osa asutokannasta on rakennettu vuosien 1960-1980 välillä. Rakentamisen volyymi näkyy työvoimapulana alan erityisosaajista. Alueella on suuri pula arkkitehdeistä ja rakennusarkkitehdeistä. Rakennussuunnittelua harjoittavien yritysten on ollut vaikeaa rekrytoida alan ammattilaisia koska paikallista koulutusta ei ole tarjolla ja muuttokynnys alueelle on ollut liian suuri.

Taloyhtiön onnistunut korjaushanke edellyttää hyvien asiantuntijoiden käyttöä. Taloyhtiön tärkein tehtävä on huolehtia siitä, että yhtiön käyttöön valitaan ammattilaiset, jotka osaltaan vastaavat hankkeen onnistumisesta. Korjausrakentamisen volyymi ei lähivuosina ole pienenemässä ja alueella on jo nyt pulaa arkkitehdeistä ja rakennusarkkitehdeistä. Esitämme, että Turun Ammattikorkeakoululle tulee myöntää Rakennusarkkitehdin koulutusvastuu.

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi ry

Puheenjohtaja

Pertti Satopää

Toiminnanjohtaja

Juuso Kallio

16.09.2022

Varsinais-Suomen liiton kannanotto Turun ammattikorkeakoulun rakennusarkkitehtikoulutukseen

Turun ammattikorkeakoulu hakee rakennusarkkitehdin koulutusvastuuta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Turun ammattikorkeakoulu on ainoa korkeakoulutason rakennusalan koulutusta tarjoava oppilaitos Varsinais-Suomessa. Ammattikorkeakoulun koulutustarjonnasta puuttuu rakennusarkkitehtikoulutus.

Suomessa rakennusarkkitehteja koulutetaan Helsingissä, Tampereella, Oulussa ja Kuopiossa. Koulutuksen alueellisen tyhjiön vuoksi rakennussuunnittelijoista on pulaa Lounais-Suomessa. Varsinais-Suomi on kasvava talousalue, jossa viennin ja teollisuuden veto luovat kysyntää edelleen rakentamiselle. Pula osaajista haastaa alueen kasvua ja vaikuttaa rakentamiseen sekä korjausrakentamiseen. Rakennusviranomaisten puute viivyttaa lupahallintoa.

Ympäristöministeriön vuonna 2015 julkaisemien ohjeiden mukaan rakennussuunnittelua ei saa harjoittaa muut kuin arkkitehdit tai rakennusarkkitehdit. Tämä vaikeuttaa sekä rakennussuunnittelua harjoittavien yritysten että rakennusviranomaisten työtä, koska kelpoisuuden täyttäviä hakijoita ei ole tarjolla. Alalla kouluttautuneiden kynnys työn perässä muuttamiseen on liian suuri. Tilannetta heikentää edelleen eläköityminen.

Turun ammattikorkeakoululla on valmius käynnistää rakennusarkkitehtikoulutus nopeasti. Olemassa oleva osaamisalueen koulutus on laadukasta ja opiskelijoiden läpäisevyysluvut insinöörikoulutuksen kärkeä. Varsinais-Suomen liitto tukee alan teollisuuden ja elinkeinoelämän rinnalla rakennusarkkitehdin koulutuksen käynnistämistä alan työvoimapulaan vastaamiseksi. Rakennusarkkitehtikoulutus tukee myös meriteollisuuden tarpeita, koska koulutus on Turussa yhdistettävissä meriteollisuuden sisustussuunnitteluun.

Varsinais-Suomen liitto

Kari Häkämies
maakuntajohtaja

Katja Suovo

19.9.2022

Turun ammattikorkeakoulu Oy
Rehtori-toimitusjohtaja Vesa Taatila
Vararehtori Juhani Soini

RAKENNUSARKKITEHTIKOULUTUSTA TURUN AMMATTIKORKEAKOULUUN

Saamamme tiedon mukaan Turun ammattikorkeakoulussa on edelleen vahva tahtotila rakennusarkkitehti (AMK) tutkintoon johtavan koulutuksen käynnistämiseen ja tutkinnonanto-oikeuden anomiseen.

Talonrakennusteollisuuden Turun aluetoimistolta on pyydetty lausuntoa asiasta (Koulutus- ja tutkimuspäällikkö Esa Leinonen, sähköposti 8.9.2022). Lausumme asiassa seuraavaa.

Varsinais-Suomi on merkittävä Suomen viennin ja teollisuuden moottori. Rakennussuunnittelun osaajapula näkyy niin asuntojen kuin tuotantotilojenkin rakentamisessa – alueen uudis- ja korjausrakennushankkeet kaipaavat kipeästi osaavaa suunnittelijajoukkoa. Rakennussuunnittelijoiden tarve on tunnistettu suunnittelutoimistojen ja rakennusliikkeiden lisäksi myös viranomaispuolella.

Varsinais-Suomessa korkeakoulutason rakennusalan koulutusta on mahdollista saada ainoastaan Turun ammattikorkeakoulussa. Yleisesti ottaen rakennusalan korkeakoulutus on Varsinais-Suomessa selkeästi alipainossa suhteessa rakentamisen määrään.

Näkemyksemme mukaan Turun ammattikorkeakoululla on kyky tarjota laadukasta ja pätevää rakennusalan opetusta. Tästä voidaan pitää näyttönä muun muassa sitä, että Rakennusteollisuus -osaamisalueen opiskelijoiden valmistuminen määräajassa on Turun ammattikorkeakoulun insinööripuolen koulutusten kärjessä.

Ministeriön kanssa käytävissä neuvotteluissa tulee pyrkiä sellaiseen loppuratkaisuun, jossa muilta koulutuslinjoilta ei ole tarpeen supistaa aloituspaikkoja. Rakennusmestari- ja rakennusinsinöörikoulutuksesta aloituspaikkoja ei tule vähentää.

Meidän allekirjoittaneiden kanta on, että Turun ammattikorkeakoulun tulee hakea rakennusarkkitehtikoulutuksen (AMK) aloittamisoikeutta.

Esa Lehmusvuori
Puheenjohtaja
Talonrakennusteollisuuden
Lounais-Suomen piiri ry

Katja Suovo
Aluepäällikkö
Talonrakennusteollisuus ry
Turun aluetoimisto

Turun alueen rakennustarkastajat TART ry, Lausuntopyyntö

Turun ammattikorkeakoulun hakemus rakennusarkkitehtikoulutuksen aloittamiseksi

Lausunto:

Turun alueen rakennustarkastajat TART ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto.

Turun alueen rakennustarkastajat ry:n toiminta-alueella on 30 kuntaa. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia Turun alueen kuntien rakennusvalvonta toimistojen toiminnan kehittämisyhdistyksenä sekä rakennusvalvontakäytäntöjen yhtenäistämiseksi eri kuntien rakennusvalvontojen osalta.

Turun alueen rakennustarkastajat ry (TART) lausuu Turun ammattikorkeakoulun hakemusta aloitta rakennusarkkitehtikoulutuksen pyydettyä seuraavaa:

- TART pitää rakennusarkkitehti (AMK) koulutuksen aloittamista kannatettavana
- TART:in näkemyksen mukaan rakennusarkkitehtien koulutus voidaan aloittaa Turussa, jossa on jo vahvaa rakennusalan osaamista.
- Opiskelijoille pitää olla tarjolla laadukasta opetusta.
- TART pitää tärkeänä, että rakennusarkkitehtien kelpoisuus riittävän vaativiin tehtäviin varmistetaan myös tulevaisuudessa.

TART:in näkemyksen mukaan rakennusarkkitehtikoulutuksen keskeiset painopisteet sopivat erinomaisesti ammattikorkeakoulutukseen Turussa. TART pitää tärkeänä, että koulutuksen sisältöjen suunnittelussa tehdään tiivistä yhteistyötä työelämän kanssa. Lisäksi opiskelijoiden ja sidosryhmien tulee voida osallistua koulutuksen sisältöjen suunnitteluun. Tämä asia on ollut esillä Turun amk:n rakentamisen osaamisalueen neuvottelukunnan kokouksessa 24.8.21. Neuvottelukunnan työelämän edustajat tukivat asiaa ja lupasivat puollon jäsenyhdistystensä kautta.

TART:in keskeisenä vaatimuksena on, että rakennusarkkitehtikoulutuksessa valmistuu asetuksen mukaisia vaativan rakennushankkeen suunnittelijoita. Tämä varmistaa TART:in näkemyksen mukaan rakennusarkkitehtien kelpoisuuden koulutuksen kannalta riittävän vaativien työtehtävien suorittamiseen. Samalla TART pitää tärkeänä, että rakennusarkkitehtien kelpoisuus riittävän vaativiin tehtäviin varmistetaan myös jatkossa, kun varmistuu mitä muutoksia tulevaisuuden lakimuutokset aiheuttavat.

Varsinais-Suomen talousalue on Suomen voimakkaimmin kasvavia seutuja. Kehitys on näkynyt mm. työvoimapulana alan erityisosaajista. Alueella on erityisen suuri pula arkkitehteistä ja rakennusarkkitehteistä. Rakennussuunnittelua harjoittavien yritysten on ollut vaikeaa rekrytoida alan ammattilaisia koska paikallista koulutusta ei ole tarjolla.

Ympäristöministeriön vuonna 2015 julkaisemien uusien ohjeiden (YM4/601/2015) myötä rakennussuunnittelua ei saa jatkossa harjoittaa vaativissa kohteissa muut kuin arkkitehti tai rakennusarkkitehti. Tämä on näkynyt haasteena mm. paikallisten rakennusviranomaisten työssä, koska kelpoisuuden täyttäviä ammattilaisia on hyvin rajatusti tarjolla. Jatkossa tilanne tulee heikentymään entisestään myös eläköitymisten myötä. Rakentamisessa erityinen vastuu tulee hankkeen pääsuunnittelijalle, joka on pääsääntöisesti arkkitehtisuunnittelusta vastaava henkilö. Tämän lisäksi alalla on lukusia normeja ja säädöksiä, jotka korostavat soveliaan tutkinnon ja koulutuksen merkitystä.

Naantalissa 29.9.2022

Turun alueen rakennustarkastajat TART ry,

Markku Aro

puheenjohtaja

Turun ammattikorkeakoulu Oy:lle

9.9.2022

KOULUTUSVASTUIDEN LAAJENTAMINEN TURUN AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Turun ammattikorkeakoulun tehtävänä on alueen elinkeinoelämän toimintaedellytysten tukeminen ja kehittäminen kouluttamalla osaajia ja tarjoamalla TKI-palveluja muun muassa alueen elinkeinoelämän tarpeisiin.

Turun kauppakamarin jäsenten mukaan merkittävin työvoimahaaste Turun seudulla on osaavan työvoiman saaminen. Yli puolet (50,7 %) kauppakamarin jäsenyrityksistä kertoi kesäkuussa 2022, että alueella saatavilla oleva työvoima ei mahdollista yrityksen kasvua. Osuus on kasvanut vuoden takaisesta, jolloin noin 40 prosentilla vastaajista tämä oli alueen merkittävin työvoimahaaste. Pulaa on mm tekniikan alan ja rakennusalan työvoimasta.

Turun ammattikorkeakoulu suunnittelee rakennusarkkitehti (AMK) koulutuksen käynnistämistä ja tutkinnonanto -oikeuden anomista, mitä pidämme tärkeänä ja kannatettavana asiana tässä työvoimapulan tilanteessa. Tällä hetkellä Lounais-Suomeen on ollut haasteellista saada rakennussuunnittelijoita, koska muualla kouluttautuneet ja valmistuneet jäävät helposti koulutuspaikkakunnalle töihin. Varsinais-Suomi on kuitenkin merkittävä Suomen viennin ja teollisuuden moottori. Tämä taloudellinen aktiivisuus ruokkii osaltaan rakentamista. Osaajapula rakennussuunnittelijoista vaikuttaa alueen talonrakentamisen ja korjaushankkeiden etenemiseen.

Vahva näkemyksemme on, että rakennusarkkitehteista on Varsinais-Suomen talousalueella pulaa. Alueen yritysten on ollut jatkuvasti vaikeaa rekrytoida alan ammattilaisia koska paikallista koulutusta ei ole ollut tarjolla. Muuttokynnys alueelle on ollut korkea koska muillakin alueilla on työtehtäviä tarjolla. Uskomme, että pula osaajista tulee jatkumaan vuosien ajan jolloin uusia koulutusvastuita on järkevää myöntää pikaisesti.

Turun kauppakamari esittää lausuntonaan, että Turun ammattikorkeakoululle tulee myöntää koulutusvastuut Rakennusarkkitehti AMK siten, että tekniikan alan tutkintokiintiöitä lisätään vastaavasti. Ratkaisu ei saa supistaa aloituspaikkoja muilta koulutuslinjoilta.

Turussa 9.9.2022

Kaisa Leiwo toimitusjohtaja
Turun kauppakamari

Kaupunkiympäristö, rakennusvalvonta

29.9.2022

Esa Leinonen
Turun ammattikorkeakoulu

lausuntopyyntöne 8.9.2022

Lausunto rakennusarkkitehtitutkinnon hakemisesta Turun ammattikorkeakouluun

Turun talousalue on jo pitkään kasvanut voimakkaasti ja rakentamisen vo-lyymit ovat olleet korkealla. Vuoden 2022 alkupuolella Turku kuuluu edel-leen niihin harvoihin kaupunkeihin, joissa esim. asuntorakentaminen on edelleen ollut voimakkaassa kasvussa, koronapandemiasta ja Venäjän hyökkäyssodasta huolimatta.

Alueella on suuri tarve rakennusalan osaajista, erityisesti arkkitehteistä ja rakennusarkkitehteistä. Osaajapula näkyy rakennusvalvonnan toiminnassa kahdella tavalla; rakennusvalvontaan on vaikea saada päteviä arkkiteh-tejä/rakennusarkkitehtejä, koska yksityisen sektorin veto on niin kova. Toi-saalta rakennusvalvonnan asiakkaina olevilla arkkitehtitoimistoilla on vai-keuksia suoriutua suunnittelutehtävistään suuren työmäärän vuoksi. Näihin molempiin ilmiöihin vaikuttaa voimakkaasti tosiasia, että kyseisten ammat-tien edustajia on alueella liian vähän.

Voimassa olevan lainsäädännön ja sen perusteella tehtyjen ympäristöminis-teriön ohjeiden mukaan yhä useammassa rakennushankkeessa edellyte-tään rakennussuunnittelijalta arkkitehdin tai rakennusarkkitehdin pätevyyttä (maankäyttö- ja rakennuslaki 120 e §, ympäristöministeriön ohje rakennus-ten suunnittelijoiden kelpoisuudesta, ympäristöministeriön ohje rakentami-sen suunnittelutehtävien vaativuusluokista). Tämä heijastuu luonnollisesti kyseisten ammattien tarpeeseen koko maassa. Vireillä olevan rakentamis-lain uudistuksen myötä tilanne tulee tämänhetkisen tiedon valossa heikke-nemään entisestään; suunnittelijoiden pätevyysvaatimusten muuttaminen tulee todennäköisesti lisäämään vaativien suunnittelutehtävien määrää val-takunnallisesti, myös Turun seudulla. Vaativissa suunnittelutehtävissä on kelpoisuusvaatimuksena rakennusarkkitehdin tai arkkitehdin tutkinto.

Rakennusarkkitehtikoulutuksen saaminen Turun ammattikorkeakouluun aut-taisi osaltaan ratkaisemaan työntekijäpulaa alueella. Rakennusvalvonnan toiminnassa koulutusohjelman käynnistäminen tuottaa tulosta vasta vuosien päästä, koska valvontaviranomaisena toimiminen edellyttää koulutuksen li-säksi myös kokemusta. Turun rakennusvalvonta toivoo kuitenkin, että osaa-japulaa ryhdyttäisiin ratkomaan mahdollisimman pikaisesti.

29.9.2022

Paikallisen rakennusarkkitehtikoulutusoikeuden saamisen ohella vähintään yhtä tärkeää on koulutuksen laadun varmistaminen. Perusosaamisen ja syyseuraussuhteiden ymmärtämisen varmistaminen on ensiarvoisen tärkeää. Ammattikorkeakoulun tulee tarjota hyvät taidot rakennussuunnittelun peruskysymyksissä mahdollisen erityisosaamisen lisäksi. Turun rakennusvalvonta uskoo, että Turun ammattikorkeakoululla on hyvät mahdollisuudet rakennusarkkitehtikoulutuksen laadukkaaseen järjestämiseen.

Leena Salmelainen
valvontajohtaja

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 12 pages before this page
Dokumentet inneholder 12 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 12 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 12 sider før denne side

Detta dokument innehåller 12 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende